

ด่วนที่สุด

ที่ พณ ๐๖๐๘ / ๒๕๕๘

กระทรวงพาณิชย์

๔๔/ ๑๐๐ ถ.นนทบุรี ๑ อ.เมือง

จ.นนทบุรี ๑๑๐๐๐

๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความเห็นชอบร่างเอกสารว่าด้วยหลักการทั่วไปและวัตถุประสงค์ของการเจรจาความตกลง RCEP

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างเอกสารว่าด้วยหลักการและวัตถุประสงค์ของการเจรจาความตกลง RCEP (Guiding Principles and Objectives for Negotiating the Regional Comprehensive Economic Partnership) พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ

ด้วยกระทรวงพาณิชย์ขอเสนอเรื่องการขอความเห็นชอบร่างเอกสารว่าด้วยหลักการทั่วไปและวัตถุประสงค์ของการเจรจาความเป็นภูมิภาคหุ้นส่วนเศรษฐกิจที่จะมีการรับรองในระหว่างการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน ครั้งที่ ๔๔ และการประชุมที่เกี่ยวข้อง มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องเสนอตั้งกล่าวนี้นี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ.๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศ

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ อาเซียนได้ตั้งเป้าหมายที่จะจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) โดยมีการดำเนินงานการรวมกลุ่มเศรษฐกิจใน ๒ แนวทางคู่ขนานกัน คือ (๑) การรวมกลุ่มภายในอาเซียน ซึ่งมีเป้าหมายสูงสุดในการก้าวไปสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนภายในปี ๒๕๕๘ เพื่อให้อาเซียนเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน มีขีดความสามารถในการแข่งขันสูง มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่เท่าเทียมกัน และ (๒) การบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลกโดยการจัดทำความตกลงการค้าเสรี (FTAs) ซึ่งปัจจุบันอาเซียนได้จัดทำ FTA กับประเทศคู่ค้ารวม ๕ ฉบับ กับ ๖ ประเทศ ได้แก่ (๑) อาเซียน-จีน (๒) อาเซียน-ญี่ปุ่น (๓) อาเซียน-เกาหลี (๔) อาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ และ (๕) อาเซียน-อินเดีย รวมทั้งมีแนวโน้มที่จะทำความตกลงการค้าเสรีที่มีขนาดใหญ่และครอบคลุมระดับการเปิดเสรีมากขึ้นโดยเริ่มจากภูมิภาคเอเชียตะวันออก หรืออาเซียน+๓ และอาเซียน+๖

/๑.๒ Regional...

๑.๒ Regional Comprehensive Economic Partnership เป็นพัฒนาการจากแนวคิดเดิม คือ อาเซียน+๓ และอาเซียน+๖ ซึ่งริเริ่มขึ้นในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๔๗ - ๒๕๕๐ เพื่อส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจตามแผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งเป็นการจัดทำความตกลงการค้าเสรีฉบับองค์รวมโดยซึ่งเป็นกรอบการเปิดเสรีและความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนกับ ๖ ประเทศภาคี FTAs เข้าไว้ในกรอบเดียวกัน และจะพัฒนาต่อยอดจากความตกลงการค้าเสรีที่มีอยู่แล้วตามข้อ ๑.๑

๑.๓ ผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนได้รับรองเอกสารกรอบอาเซียนสำหรับภูมิภาคหุ้นส่วนเศรษฐกิจ (ASEAN Framework for Regional Comprehensive Economic Partnership : RCEP) ในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๑๙ เมื่อวันที่ ๑๕-๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ณ บาห์ลี ประเทศอินโดนีเซีย เพื่อแสดงเจตนารมณ์ของอาเซียนที่จะจัดทำความตกลงภูมิภาคหุ้นส่วนเศรษฐกิจที่สมบูรณ์และพัฒนาต่อยอดจาก FTAs ของอาเซียนที่มีอยู่ในปัจจุบันโดยมีอาเซียนเป็นศูนย์กลาง (ASEAN Centrality) ขับเคลื่อนการจัดทำความตกลงฉบับนี้ ทั้งนี้ อาเซียนวางแผนจะประกาศการเจรจาภายในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๒๑ ในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๕

๑.๔ การจัดทำร่างเอกสารว่าด้วยหลักการทั่วไปและวัตถุประสงค์ของการเจรจาความตกลง RCEP เป็นขั้นตอนสืบเนื่องหลังจากที่ผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนได้รับรองกรอบฯ ตามข้อ ๑.๓ โดยเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านเศรษฐกิจของประเทศสมาชิกอาเซียนและประเทศคู่ภาคีความตกลงการค้าเสรีของอาเซียนรวมทั้งสิ้น ๑๖ ประเทศได้ร่วมกันจัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางทั่วไปสำหรับการเจรจาความเป็นภูมิภาคหุ้นส่วนเศรษฐกิจที่สมบูรณ์ และเป็นประโยชน์ร่วมกัน

๒. ความสำคัญของ RCEP

๒.๑ RCEP จะเป็นความตกลงยุคใหม่ของอาเซียนโดยมีอาเซียนเป็นศูนย์กลาง ขับเคลื่อนการค้าและการลงทุนภายในภูมิภาคระหว่างประเทศอาเซียน ๑๐ ประเทศและประเทศคู่ภาคี ๖ ประเทศ เพื่อให้ได้รับประโยชน์จากพัฒนาการและโอกาสใหม่ ๆ จากพลวัตรเศรษฐกิจและการค้าโลก โดย RCEP จะเป็นความตกลงระดับภูมิภาคที่มีคุณภาพสูงทั้งเชิงลึกและเชิงกว้าง ครอบคลุมทุกมิติการค้า และเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิต การค้า และการลงทุนระหว่างประเทศผู้เข้าร่วมเข้าไว้ด้วยกัน จากการที่ RCEP จะกลายเป็นตลาดขนาดใหญ่ที่มี GDP รวมกันถึง ๑๖,๗๖๐,๘๘๖ ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ข้อมูลปี ๒๕๕๔) ทำให้มีศักยภาพสูงในการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ระหว่างกัน มีการปรับประสานกฎกติกาทางการค้าต่าง ๆ และกฎถิ่นกำเนิดสินค้าที่จะสะท้อนถึงห่วงโซ่อุปทานการผลิต (Global supply chain) ซึ่งจะยิ่งเสริมสร้างการอำนวยความสะดวกทางการค้าและการลงทุนของภาคเอกชนให้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ RCEP จะครอบคลุมประเด็นใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการค้าระหว่างประเทศในปัจจุบัน เช่น การแข่งขัน ทรัพย์สินทางปัญญา และสิ่งแวดล้อม เป็นต้น อันจะเป็นการสร้างมาตรฐานใหม่ในการรวมตัวกันของอาเซียนกับประเทศผู้เข้าร่วม

๒.๒ หากการเจรจาประสบความสำเร็จ ความตกลง RCEP จะเป็นความตกลงที่มีผลกระทบสูง (high impact) ต่อเอเชียและแปซิฟิก และจะเป็นพื้นฐาน (Building block) หนึ่งที่สำคัญเคียงคู่กับ TPP และ CJK (China-Japan-Korea) ในการเจรจาความตกลงเปิดเสรีทางเศรษฐกิจการค้าในกลุ่มเอเปค หรือ FTAAP ในอนาคต (มีสมาชิก ๒๗ ประเทศ) ทั้งนี้ TPP อยู่ระหว่างการเจรจาและมี

/เป้าหมาย...

เป้าหมายที่จะสรุปผลในปี ๒๕๕๕ ส่วน CJK ได้ประกาศเปิดเจรจาแล้ว ดังนั้น ความตกลง RCEP จะเป็นส่วนเสริมอำนาจการต่อรองของอาเซียนเพื่อตอบสนองต่อพัฒนาการที่รวดเร็วของการรวมกลุ่มเศรษฐกิจอื่น ๆ ที่สำคัญในภูมิภาค

๒.๓ RCEP ประกอบด้วยประเทศพัฒนาแล้วจนถึงประเทศพัฒนาน้อยที่สุดมีความแตกต่างของระดับการพัฒนาทางเศรษฐกิจ มีความหลากหลายทั้งในเชิงจุดอ่อนและจุดแข็งของภาคการค้าอุตสาหกรรม และการลงทุน ดังนั้น การเตรียมความพร้อมภายใต้แผนงานการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจที่ชัดเจนได้รับการรับรองจากผู้นำของประเทศ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อการดำเนินการมุ่งสู่เป้าหมายพร้อมความสำเร็จ และสร้างความน่าเชื่อถือต่อประชาคมเศรษฐกิจโลก

๓. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

รัฐมนตรีเศรษฐกิจของประเทศสมาชิกอาเซียนและประเทศภาคีความตกลงการค้าเสรีกับอาเซียนจะพิจารณาให้การรับรองร่างเอกสารว่าด้วยหลักการทั่วไปและวัตถุประสงค์ของการเจรจาความตกลง RCEP ในโอกาสที่จะมีการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนครั้งที่ ๔๔ และการประชุมที่เกี่ยวข้องระหว่างวันที่ ๒๖-๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ ณ เสียมราฐ ประเทศกัมพูชา โดยเอกสารดังกล่าวจะเป็นเอกสารเพื่อเสนอต่อผู้นำสำหรับพิจารณาประกาศการเจรจา RCEP ภายในเดือนพฤศจิกายน ศกนี้

๔. ความเร่งด่วนของเรื่อง

โดยที่การประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนครั้งที่ ๔๔ และการประชุมที่เกี่ยวข้อง จะมีขึ้นระหว่างวันที่ ๒๖-๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ ซึ่งการรับรองของไทยต่อเอกสารดังกล่าวจะมีส่วนสำคัญในการแสดงเจตนารมณ์ที่มุ่งมั่นและความพร้อมของไทยในการสร้างประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี ๒๕๕๘ รวมทั้งส่งเสริมความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจกับประเทศคู่ภาคีความตกลงการค้าเสรีของอาเซียน ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องเสนอเพื่อขอความเห็นชอบร่างเอกสารดังกล่าวจากคณะรัฐมนตรี ภายในวันอังคารที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๕

ทั้งนี้ กระทรวงพาณิชย์ได้มีหนังสือสอบถามความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสิ้น ๑๙ หน่วยงานทั้งในระดับกระทรวงและหน่วยงานระดับกรม อาทิ กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงการคลัง กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงแรงงาน กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กรมอาเซียน กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ สำนักคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เป็นต้น โดยได้ขอให้หน่วยงานดังกล่าวส่งข้อคิดเห็นไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

๕. สำคัญ

๕.๑ ร่างเอกสารว่าด้วยหลักการทั่วไปและวัตถุประสงค์ของการเจรจาความตกลง RCEP (Guiding Principles and Objectives for Negotiating the Regional Comprehensive Economic

Partnership) มีสาระสำคัญกำหนดหลักการทั่วไปและวัตถุประสงค์สำหรับการเจรจาความตกลง RCEP เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการเป็นความตกลงที่ทันสมัยและมีคุณภาพสูงบนพื้นฐานของผลประโยชน์ร่วมกันรอบด้านโดยครอบคลุมการค้าสินค้า การค้าบริการ การลงทุน ความร่วมมือทางเศรษฐกิจและทางเทคนิค และประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการค้า โดยการเจรจาจะตระหนักถึงบทบาทของอาเซียนในการเป็นศูนย์กลาง (ASEAN Centrality) ของภูมิภาคและสนับสนุนการรวมกลุ่มเศรษฐกิจในภูมิภาค

๕.๒ เอกสารดังกล่าวได้กำหนดหลักการทั่วไปในการเจรจาหัวข้อสำคัญอย่างกว้าง ๆ ดังนี้

- (๑) สอดคล้องกับกฎกติกาภายใต้ความตกลงขององค์การการค้าโลก
- (๒) สร้างผลประโยชน์เพิ่มเติมจากความตกลงการค้าเสรีอาเซียนกับประเทศคู่ภาคีที่มีอยู่ในปัจจุบัน โดยตระหนักถึงระดับการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกันระหว่างประเทศสมาชิก และให้ความยืดหยุ่นที่เหมาะสมแก่ประเทศกำลังพัฒนาและประเทศด้อยพัฒนา
- (๓) ส่งเสริมการอำนวยความสะดวกและความโปร่งใสทางการค้าสินค้า การค้าบริการ และการลงทุน รวมทั้งส่งเสริมการเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทานภายในภูมิภาคและตลาดโลก
- (๔) ส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจและขีดความสามารถเพื่อลดช่องว่างความแตกต่างของการพัฒนา
- (๕) ส่งเสริมความร่วมมือด้านประเด็นอื่นที่มีบทบาทต่อการค้ายุคใหม่ อาทิ ทรัพย์สินทางปัญญา การแข่งขัน รวมทั้งเปิดโอกาสให้พิจารณาประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการค้า อาทิ สิ่งแวดล้อม การจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ และแรงงาน โดยคำนึงถึงสภาพความเป็นจริงทางธุรกิจ
- (๖) เปิดโอกาสให้ประเทศอื่น ๆ ที่สนใจเข้าร่วมในภายหลัง

๕.๓ ประเทศสมาชิกอาเซียนและประเทศภาคีความตกลงการค้าเสรีของอาเซียนมีเจตจำนงร่วมกันว่าร่างเอกสารดังกล่าวเป็นการแสดงเจตนารมณ์ในการกำหนดหลักการทั่วไปและแนวทางสำหรับการเจรจาความเป็นภูมิภาคหุ้นส่วนเศรษฐกิจโดยไม่ได้มีความมุ่งหมายที่จะก่อให้เกิดพันธกรณีตามกฎหมายระหว่างประเทศหรือตัดสิทธิผลประโยชน์ของการเจรจาล่วงหน้า ดังนั้น เอกสารดังกล่าวจึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ นอกจากนี้ รัฐสภาได้เห็นชอบกรอบการเจรจาความตกลงการค้าเสรีของไทยภายใต้การเจรจาอาเซียนกับประเทศนอกกลุ่มไว้แล้วเมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงพาณิชย์ขอนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๖.๑ ให้ความเห็นชอบร่างเอกสารในข้อ ๕ และหากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขร่างเอกสารที่ไม่ใช่สาระสำคัญหรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของประเทศไทย ขอให้กระทรวงพาณิชย์พิจารณาดำเนินการได้โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีก

๖.๒ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายรับรองเอกสารในข้อ ๕ ร่วมกับประเทศสมาชิกอาเซียนและประเทศภาคีความตกลงการค้าเสรีของอาเซียน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีภายในวันอังคารที่ ๒๘ สิงหาคม ศกนี้
ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายบุญทรง เตริยาภิรมย์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๕๐๗ ๗๓๗๔

โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๕๖๑๖

E-mail dtb.btn@gmail.com, saithongs@dtb.go.th